

Plan wynikowy

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
Uczeń:					

Dział 1. Śladami historii

1. Historia – nauka o przeszłości	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym się zajmuje historia, – odróżnia przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia przyczyny i skutki wydarzeń, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie, jaką rolę odgrywa historia jako nauka, – wyjaśnia, dlaczego w szkole uczymy się historii, – rozróżnia fakty i opinie, 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać, co wpływa na wiarygodność źródła historycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje dowolne odkrycie archeologiczne (na podstawie informacji znalezionych w internecie),
2. O źródłach historycznych	<ul style="list-style-type: none"> – podaje definicję źródła historycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje źródeł historycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje kilka informacji wynikających ze źródła historycznego, – wskazuje w legendzie elementy fikcyjne i prawdziwe, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje pracę archeologa, – analizuje źródło historyczne, – ocenia wartość legendy jako źródła historycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia nowoczesne techniki badawcze w zakresie archeologii i historii,
* Chronimy ślady przeszłości	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to są zabytki, – podaje przykłady zabytków ważnych dla kultury narodu, 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie potrzebę ochrony zabytków, – wymienia instytucje chroniące zabytki, – wymienia zabytki z najbliższej okolicy, 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje pracę konserwatora zabytków, – opisuje działalność instytucji chroniących zabytki, – zna zasady zachowania w muzeum, 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co to jest skansen, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie mają zabytki dla kształtowania świadomości wspólnoty regionalnej i narodowej,

Dział 2. O czasie i mapie historycznej

3. Czas w historii	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest upływ czasu, – zna główne terminy z zakresu chronologii, – wie, że chrześcijaństwo zaczęło liczyć lata od narodzin Jezusa Chrystusa, – podaje nazwę epoki, w której żyje, 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, jaką rolę odgrywa pomiar czasu w pracy historyka, – rozumie znaczenie kalendarzy w organizowaniu życia różnych grup społecznych, – zaznacza na osi czasu okres p.n.e. i okres n.e., 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje epoki historyczne w kolejności chronologicznej, – zaznacza epoki historyczne na osi czasu, 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady osiągnięć cywilizacyjnych charakterystycznych dla poszczególnych epok, 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia historię kalendarza,
4. Obliczamy czas	<ul style="list-style-type: none"> – sporządza oś czasu, – zaznacza daty na osi czasu, – określa wiek wydarzenia na podstawie daty, 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia terminy: wiek, półwiecze, era, – oblicza upływ czasu między wydarzeniami z tej samej ery, 	<ul style="list-style-type: none"> – porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> – określa połowę wieku, początek i koniec wieku, – oblicza upływ czasu między wydarzeniami z różnych er, 	<ul style="list-style-type: none"> – ustala wiek i połowę stulecia nadania praw miejskich swojej miejscowości,
* Mapa w historii	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje główne elementy mapy: tytuł, legendę, skalę, – wie, co przedstawia plan, 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, co przedstawia mapa historyczna, – odczytuje z mapy proste informacje (w ujęciu statystycznym), 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje z mapy informacje w ujęciu dynamicznym, – porównuje różne mapy, 	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy, w jakim celu tworzy się mapy historyczne, – wylicza proste wnioski ze źródeł statystycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie swoją miejscowość, – formułuje wnioski na podstawie różnych źródeł statystycznych,

Temat
w podręczniku

dopuszczającą

dostateczną

dobrą

bardzo dobrą

celującą

Wymagania na ocenę

Uczeń:

Dział 3. W malej i w dużej ojczyźnie

5. Historia mojej rodziny	- zna własne tradycje rodzinne, - opowiada historię rodziny, rodzinne.	- wie, czym są pamiątki rodzinne i dlaczego należy je chronić, - rozumie, co to są tradycje rodzinne.	- rozumie, co to jest pokrewieństwo, - wie, co to jest drzewo genealogiczne i odczytuje z niego potrzebne informacje.	- wyjaśnia, skąd możemy czerpać wiedzę o historii swojej rodziny, - opowiada o tradycjach kulturowych w swojej rodzinie.	- tworzy wywód przodków lub drzewo genealogiczne swojej rodziny, stosuje znaki graficzne charakterystyczne dla genealogii.
6. Moja mała ojczyzna	- wie, czym jest mała ojczyzna,	- wymienia regiony historyczne Polski, - sytuuje na mapie Polski swój region, wskazuje regiony sąsiednie, - przedstawia sylwetkę znanej postaci związaną z rodzinną miejscowością lub regionem, - wymienia ważne zabytki ze swojej miejscowości i regionu,	- przedstawia różnice między małą ojczyzną a regionem, - wymienia elementy charakterystyczne dla jego małej ojczyzny,	- sytuuje regiony na mapie Polski, - zna ważniejsze miasta i tradycje regionów, - wie, jakie informacje o historii rodziny zawierają herby,	- sporządza album o swojej miejscowości lub dowolnym regionie,
7. Duża ojczyzna - Polska	- zna pełną nazwę państwa polskiego, - wymienia sąsiadów Polski, - rozpoznaje i wymienia symbole państwa,	- stosuje właściwie terminy: <i>naród, państwo, ojczyzna</i> , - wymienia najważniejsze święta państwa, - wyjaśnia, co to jest patriotyzm, - wymienia ważne zabytki Polski,	- opisuje różne sposoby upamiętniania ważnych dla narodu wydarzeń i postaci, - przedstawia przykłady postaw patriotycznych, - wie, czym są miejsca pamięci narodowej,	- rozumie wpływ wspólnych dzieł na kształtowanie się zbiorowej (narodowej) świadomości, - przyporządkowuje znane zabytki kultury regionom Polski, - wyjaśnia, na pamiątkę jakich wydarzeń historycznych obchodzimy ważne święta państwa,	- tworzy w grupie kalendarz polskich świąt państwowych, - zna inne święta państwowe niż te wymienione w podręczniku,

Dział 4. Polska Piastów

9. Początki państwa polskiego	- różniła opowieści legendarne od wydarzeń historycznych, - opowiada o początkach państwa polskiego, - podaje nazwę pierwszej polskiej dynastii, - wie, kim byli: Mieszko I, Dobrawa, - zna terminy: <i>plemiona polskie, chrystianizacja, dynastia</i> ,	- opowiada legendy o początkach polskiej państwowości, - lokalizuje na mapie państwo Polan, tereny zamieszkiwane przez Słowian, państwo Mieszka I, - zna okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I, - wymienia skutki chrystianizacji,	- wymienia plemiona polskie, lokalizuje je na mapie, - wie, które plemię polskie zamieszkiwało w X w. jego region zamieszkania, - wymienia główne grody państwa Mieszka I, - opowiada o skutkach przyjęcia chrztu,	- omawia rozwój chrześcijaństwa na ziemiach polskich, - ocenia panowanie Mieszka I,	- wskazuje zabytki związane z państwem pierwszych Piastów, - opisuje życie we wczesno-piastowskim grodzie,
-------------------------------	---	---	--	--	---

10. Pierwszy król Polski

- wie, kim byli: Bolesław Chrobry, św. Wojciech,

- wskazuje na mapie państwo Bolesława Chrobrego, Prusy

- wskazuje na mapie siedzibę arcybiskupstwa, - porządkuje wydarzenia

- dostarcza religijny i polityczny wymiar zjazdu w Gnieźnie,
 - opisuje życie we wczesno-piastowskim grodzie, - wie, kim byli wojowie, |

Plan wynikowy

Plan wynikowy

Dobrowa,
- zna terminy: *plemiona polskie, chrystianizacja, dynastia*,

- opowiada o skutkach chrzta przez Mieszka I, - wymienia skutki chrystianizacji,

- opowiada o skutkach przyjęcia chrzta,

10. Pierwszy król Polski

- wie, kim byli: Bolesław Chrobry, św. Wojciech, Otton III,
- wie, co się wydarzyło w latach 1000 i 1025,
- zna terminy: *arcybiskupstwo, biskupstwo, diadem, cesarz, koronacja, misjonarz*,

- wskazuje na mapie państwo Bolesława Chrobrego, Prusy i Niemcy,
- oblicza upływ czasu pomiędzy ważniejszymi wydarzeniami,
- rozumie, jakie znaczenie dla Polski miała koronacja Chrobrego,

- wskazuje na mapie siedzibę arcybiskupstwa, - porządkuje wydarzenia z życia św. Wojciecha i Bolesława Chrobrego w kolejności chronologicznej,

- dostarcza religijny i polityczny wymiar zjazdu w Gnieźnie,
- podejmuje próbę oceny działań Bolesława Chrobrego,

- opisuje życie we wczesno-piastowskim grodzie, - wie, kim byli wojowie,

11. Ostatni z Piastów

- wie, kim był Kazimierz Wielki,
- zna datę założenia Akademii Krakowskiej,
- wyjaśnia terminy: *żupy solne, Akademia Krakowska, Ruś Halicka, Szlak Orlich Gniazd*,

- wymienia dziedzinę, w jakich nastąpił rozwój państwa za panowania Kazimierza Wielkiego,
- podaje niektóre argumenty, uzasadniające przydomek króla,
- wyjaśnia znaczenie powiedzenia: *został Polskę drewnianą, zostawił mурowaną*,

- porównuje pozycję państwa w latach 1333 i 1370,
- wymienia ziemie wchodzące w skład Polski w 1370 r.,
- podaje przykłady zabytków z czasów Kazimierza Wielkiego,

- uzasadnia, dlaczego Kazimierz uzyskał przydomek „Wielki”,
- dostarcza znaczenie kultury, nauki i gospodarki w życiu państwa,
- przedstawia znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej,
- wie, czym jest Szlak Orlich Gniazd,

- podejmuje próbę oceny działań Kazimierza Wielkiego,
- porównuje pozycję państwa polskiego w różnych okresach,

Dział 5. W czasach świetności i upadku

13. Zwycięski sojusz

- zna datę zawarcia unii w Krewie i bitwy pod Grunwaldem,
- wskazuje na mapie państwo polsko-litewskie, wymienia jego sąsiadów,
- lokalizuje na mapie Kraków, Wilno, Malbork, Grunwald,
- zna terminy: *unia, państwo zakonu krzyżackiego, rycerstwo, herb, bitwa*,

- wie, kim była Jadwiga i czym się zaszłyżka w historii Polski,
- wie, kim był Jagiełło,
- podaje przybliżony zawarcia unii polsko-litewskiej,

- tłumaczy związek pomiędzy zawarciem unii w Krewie a polsko-litewskim zwycięstwem nad Krzyżakami,
- opowiada o bitwie pod Grunwaldem,
- wymienia skutki unii w Krewie,
- przybliża sylwetkę Zawiszy Czarnego,

- rozumie znaczenie bitwy grunwaldzkiej w historii naszego narodu,
- wie, kim byli Jagiellonowie,
- wymienia elementy uźbjojenia średniowiecznego rycerza,
- opisuje herb rycerski,
- wie, czym są rekonstrukcje historyczne,

- wymienia dzieła sztuki nawiązujące do bitwy pod Grunwaldem (obraz Jana Matejki, powieść Henryka Sienkiewicza, film Aleksandra Forda),

14. Mikołaj Kopernik i jego odkrycie

- zna tytuł dzieła Mikołajda Kopernika,
- wyjaśnia terminy: *zak, uniwersytet, astronom, odkrycie naukowe*,

- wyjaśnia, na czym polegało odkrycie naukowe Mikołajda Kopernika,
- rozumie znaczenie powiedzenia: *wstrzymać Słońce, ruszyć Ziemię*,

- rozumie znaczenie dokonania Mikołajda Kopernika dla polskiej i światowej nauki,
- porównuje naukę na uniwersytecie średniowiecznym i współczesnym,

- opowiada o życiu i dokonaniach Mikołajda Kopernika,
- wymienia miasta, z którymi związane były Mikołajda Kopernik,

- tworzy plan wycieczki *Śladami Mikołajda Kopernika*,

15. Złoty wiek

- lokalizuje w czasie złoty wiek,
- zna terminy: *mąż stanu, hetman, szlachcic, Akademia Zamajska, złoty wiek*,

- opisuje życie portu gdańskiego w wiekach XVI i XVII na podstawie obrazu,
- wymienia towary, które Polska eksportowała na zachód w XVI w.,
- wie, co oznacza termin *Rzeczpospolita Obojga Narodów*,

- tłumaczy, w jaki sposób rozwój gospodarczy państwa przyczynił się do rozwoju w dziedzinie nauki, kultury i sztuki,
- zna postać Jana Zamojskiego i wymienia dziedziny jego działalności,

- charakteryzuje postać Jana Zamojskiego,
- podaje cechy męża stanu na przykładzie Jana Zamojskiego,
- opisuje Zamość w epoce nowożytnej,

- wymienia zabytki renesansu w Polsce i lokalizuje je na mapie Rzeczypospolitej,
- opisuje jeden z renesansowych zabytków,
- charakteryzuje Jana Zamojskiego jako wybitnego mecenasa,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę			
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą

Uczeń:

16. Stulecie wojen	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów, wymienia jej sąsiadów, - wymienia bohaterów walk w XVII w., - lokalizuje na mapie Jasną Górę, Wiedeń, - zna terminy: potop szwedzki, stulecie wojen, odsiecz, wezyr, hetman, imperium osmańskie, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie znaczenie dla pokonania Szwedów miała obrona Jasnej Góry, - rozumie znaczenie zwycięstwa sprzymierzonych w bitwie pod Wiedniem w 1683 r., - podaje skutki XVII-wiecznych wojen, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje mapę jako źródło wiadomości (zasieg zdobyczy szwedzkich, wyprowa wiedeńska), - tworzy notatkę na temat wybranej postaci (Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski), 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje skutki XVII-wiecznych wojen, - porównuje osiągnięcia króla Jana III Sobieskiego z dokonaniem poznanych wcześniej postaci historycznych, - wie, co znaczy określenie złoty wiek. 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy notatkę na temat dzieła sztuki nawigującego do obrony Jasnej Góry i odsieczy wiedeńskiej,
--------------------	--	--	---	---	--

17. Upadek Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Rzeczpospolitą, wymienia jej sąsiadów, - lokalizuje na mapie Racławice, - wymienia państwa, które wzięły udział w rozbiorach Rzeczypospolitej, - zna terminy: rozbiory, zabory, powstanie, niepodległość, koszyńcy, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia wydarzenia powstania Kościuszkowskiego, - na podstawie różnych źródeł charakteryzuje Tadeusza Kościuszkę, - omawia sposób walki w powstaniu, - przyrządkałkuje regiony Polski do poszczególnych zaborców, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyuczony słałkości Rzeczypospolitej w XVIII w., - porządkuje wydarzenia z życia Tadeusza Kościuszki w kolejności chronologicznej, - wyjaśnia, dlaczego w powstaniu wzięli udział mieszczanie i chłopcy, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie znaczenie miało dla Polaków zwycięstwo pod Racławicami, - ocenia dokonania Tadeusza Kościuszki, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasługi Tadeusza Kościuszki w walkach o niepodległość Stanów Zjednoczonych, - redaguje mini przewodnik geograficzny po miejscach związanych z Tadeuszem Kościuszką, - proponuje drogi postępowania dla Polaków po utracie niepodległości,
-----------------------------	--	--	--	---	---

Dział 6. Wiek niewoli

19. Szlakiem Legionów Polskich we Włoszech	<ul style="list-style-type: none"> - wie, w jakim celu Polacy podjęli walkę z zaborcami, - zna datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech, - wie, do jakich wydarzeń nawiązuje Mazurek Dąbrowskiego, - zna nazwisko autora słów polskiego hymnu, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje dziadania Jana Henryka Dąbrowskiego we Włoszech, - zna okoliczności powstania Legionów Dąbrowskiego, - na podstawie tekstu Pieśni Legionów Polskich we Włoszech przedstawia cele Polaków w okresie zaborów, 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada historię Legionów Polskich, - rozumie konieczność współpracy Dąbrowskiego z Francją, - wie, dlaczego Mazurek Dąbrowskiego został hymnem Polski, - wymienia bohaterów polskiego hymnu, 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy i interpretacji słów polskiego hymnu, - rozumie znaczenie symboli narodowych w przeszłości i współczesnie, - ocenia postać Jana Henryka Dąbrowskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zabytki związane z Legionami Dąbrowskiego i polskim hymnem,
--	---	---	---	--	--

20. Powstańcze państwo	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę wybuchu powstania styczniowego, - zna terminy: dyktator, wojna partyzancka, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, przeciwko komu powstał styczniowy toczyli walkę, - lokalizuje na mapie obszary walk w powstaniu, - oblicza, ile lat upłynęło pomiędzy poszczególnymi powstaniami, - zna zasługi Romualda Traugutta, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje kilka podobieństw i różnic pomiędzy powstaniem kościuszkowskim a powstaniem styczniowym, - opisuje walki powstańcze i sposób funkcjonowania powstańczego państwa, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego powstańcy podjęli przeciw Rosjanom walkę partyzancką, - podaje przykłady represji po powstaniu styczniowym, - wymienia zabytki związane z powstaniem styczniowym, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje, jaką politykę zaborcy prowadzili wobec Polaków, - wymienia inne przykłady i formy walki o polskość, wykorzystujące różne źródła,
------------------------	---	---	---	--	--

21. Maria Skłodowska-Curie	<ul style="list-style-type: none"> - zna terminy: wykładawca, naukowiec, medycyna, 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o życiu i działalności Marii Skłodowskiej-Curie 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie odkryć Marii Skłodowskiej-Curie 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie znaczenie ma Nagroda Nobla dla ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia innych wybitnych Polaków żyjących w drugiej połowie XIX w. wie w innych
----------------------------	---	--	---	---	--

<p>21. Maria Skłodowska-Curie i jej odkrycie</p>	<p>- zna terminy: <i>wykładowca, naukowiec, medycyna</i>, i jej odkrycie</p>	<p>- opowiada o życiu i działalności Marii Skłodowskiej-Curie, - wymienia odkrycia naukowe Marii Skłodowskiej-Curie, - wie, że w medycynie wykorzystuje się rad.</p>	<p>- rozumie znaczenie odkryć Marii Skłodowskiej-Curie dla światowej nauki, - wskazuje na zwiątek wychowania w domu i postawę Marii Skłodowskiej-Curie, - uzasadnia, że Maria Skłodowska-Curie była patriotką,</p>	<p>- wie, jakie znaczenie ma Nagroda Nobla dla ludzi świata nauki, - wymienia formy upamiętnienia Marii Skłodowskiej-Curie,</p>	<p>- wymienia innych wybitnych Polaków żyjących w drugiej połowie XIX w.; wie, w jakich dziedzinach osiągnęli sukcesy,</p>
--	--	--	--	---	--

Dział 7. Czasy wielkiej próby

<p>23. Bój o niepodległą Polskę</p>	<p>- zna datę odzyskania przez Polskę niepodległości; - wyjaśnia terminy: <i>niepodległość, Legiony Polskie, komendant</i>, - wie, jakie święto obchodzimy 11 listopada,</p>	<p>- wie, kim był Józef Piłsudski, - wskazuje na mapie II Rzeczpospolitą i ważniejsze miasta,</p>	<p>- rozumie zwiątek pomiędzy wybuchem I wojny światowej a odzyskaniem przez Polskę niepodległości, - rozumie, dlaczego 11 listopada obchodzimy Narodowe Święto Niepodległości,</p>	<p>- opisuje zasługi Józefa Piłsudskiego dla odbudowy państwa polskiego, - tłumaczy, jakie znaczenie dla Polaków miało odzyskanie niepodległości w roku 1918,</p>	<p>- opisuje, jak w jego miejscu zamieszkania obchodzi się Narodowe Święto Niepodległości; - wymienia najważniejsze epizody z okresu walk o granice Polski w latach 1918-1921, - wie, jakie znaczenie w historii Polski miała Bitwa Warszawska,</p>
-------------------------------------	--	---	---	---	---

<p>24. W Gdyni</p>	<p>- wie, kim był Eugeniusz Kwiatkowski,</p>	<p>- lokalizuje na mapie Gdynię, - na podstawie ilustracji i tekstu źródłowego opowiada o budowie portu i miasta,</p>	<p>- opisuje życie i pracę w międzywojennej Gdyni,</p>	<p>- rozumie znaczenie budowy portu w Gdyni dla młodego państwa, - ocenia decyzję władz o budowie portu w Gdyni,</p>	<p>- opowiada o innych sukcesach gospodarczych Polski w latach 1918-1939,</p>
--------------------	--	---	--	--	---

<p>25. Wśród harcerzy z Szarych Szeregów</p>	<p>- zna datę wybuchu II wojny światowej i datę agresji ZSRS na Polskę, - wie, kiedy wybuchło powstanie warszawskie, - wyjaśnia terminy: <i>II wojna światowa, ZSRS, okupacja, mały sabotaż, ruch oporu, Armia Krajowa, Szare Szeregi, Polskie Państwo Podziemne</i>,</p>	<p>- wskazuje na mapie Niemcy, ZSRS oraz zasięg okupacji niemieckiej i sowieckiej, - wymienia formy walki stosowane przez Armię Krajową i Szare Szeregi,</p>	<p>- wyjaśnia, dlaczego harcerze Szarych Szeregów są dla młodych ludzi wzorem do naśladowania, - podaje przykłady konkretnych akcji bojowych przeprowadzonych z udziałem Szarych Szeregów, - opisuje życie Polaków w czasie II wojny światowej,</p>	<p>- wymienia przychylni i skutki powstania warszawskiego, - dostrzega podobieństwa i różnice pomiędzy formami oporu Polaków z XIX w. i z okresu okupacji,</p>	<p>- opisuje formy upamiętniania powstania warszawskiego,</p>
--	---	--	---	--	---

<p>26. Żołnierze niezłomni</p>	<p>- wie, w którym roku zakończyła się II wojna światowa, - zna terminy: <i>żołnierze niezłomni, żołnierze wyklęci, komuniści</i>, - wie, kim byli Danuta Siedzikówna „Inka” i Witold Pilecki,</p>	<p>- wskazuje na mapie obszary walk przeciwko władzy komunistycznej, - wymienia cele walki komunistów i żołnierzy wyklętych, - wie, dlaczego żołnierze niezłomni podjęli walkę z komunistami,</p>	<p>- opisuje życie w Polsce po 1945 r., - porównuje cele walki komunistów i żołnierzy wyklętych, - wyjaśnia, dlaczego po 1945 r. Polska nie stała się wolnym krajem, - opisuje zmiany granic Polski po 1945 r., - opowiada o losach Witolda Pileckiego w komunistycznej Polsce,</p>	<p>- ocenia działalność komunistów i żołnierzy wyklętych, - wie, jakie święto obchodzimy 1 marca, - porównuje stosunek do żołnierzy wyklętych dawniej i współcześnie, - ocenia postawę Danuty Siedzikówny „Inka” i Witolda Pileckiego,</p>	<p>- wymienia formy upamiętniania żołnierzy wyklętych,</p>
--------------------------------	--	---	---	--	--

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrych	bardzo dobrą	celującą
27. W czasach Solidarności	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy utworzono NSZZ „Solidarność”, - zna datę upadku komunizmu, - wyjaśnia terminy: NSZZ „Solidarność”, Polska Rzeczpospolita Ludowa, strajki, związek zawodowy, - rozpoznaje logo Solidarności. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczynny strajków sierpniowych, - wie, kim byli: Lech Wałęsa, Anna Walentynowicz, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II, - wyjaśnia znaczenie słowa <i>solidarność</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sytuację gospodarczą PRL, - wie, kiedy wprowadzono stan wojenny, na podstawie fotografii opisuje działania władzy, - podaje przykłady zmian, jakie były skutkiem Okrągłego Stołu, - dostrzega rolę Jana Pawła II w procesie obalania komunizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega w celach Solidarności elementy walki o niepodległość państwa i prawa człowieka, - porównuje warunki życia w komunistycznej i współczesnej Polsce, - opowiada o polskiej drodze do wolności. 	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie informacji zebranych od bliskich opowiada o tym, jakie zmiany zaszły w Polsce po 1989 r., - ocenia zmiany, jakie nastąpiły w Polsce po upadku komunizmu.

* Gwiazdkę oznaczono lekcje, których realizacja jest nieobligatoryjna.

W scenariuszach lekcji wykorzystywane są następujące publikacje wydawnictwa Grupa MAC:

podręcznik – S. Ciechanowski, *Historia. Podręcznik dla klasy 4 szkoły podstawowej*, Kielce 2023,

multibook – *Historia. Multibook dla klasy 4 szkoły podstawowej*, Kielce 2023,

zestyt ćwiczeń – B. Walkowicz, S. Ciechanowski, *Historia. Zestyt ćwiczeń dla klasy 4 szkoły podstawowej*, Kielce 2023,

atlas historyczny – *Atlas historyczny dla klas 4–8 szkoły podstawowej*, Kielce 2019.